

บทคัดย่อ

การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลของยาชาเฉพาะที่ชนิดพ่น (10% Xylocaine Spray) ในการลดการตอบสนองของความดันเลือดและอัตราการเต้นของหัวใจภายหลังการทำ direct laryngoscopy และ endotracheal intubation ระหว่างการพ่นยาชาบริเวณ oropharynx และ endotracheal tube cuff กับบริเวณ oropharynx เพียงตำแหน่งเดียวในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง

ยุทธพล ปัญญาคำเลิศ พ.บ., นงลักษณ์ ไชยเสน พ.บ., ศุภสุตา เทอญพระเกียรติ พ.บ.

ภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

A comparison of the effectiveness of 10% lidocaine spray at oropharynx and endotracheal tube cuff and oropharynx alone in attenuation of the hemodynamic response during direct laryngoscopy and intubation in hypertensive patients.

Panyakhamlerd Y, M.D., Chaisen N, M.D., Turnprakiat S, M.D.

Department of Anesthesiology, Faculty of Medicine, Ramathibodi Hospital, Mahidol University,

บทนำ: การทำ direct laryngoscopy และการใส่ท่อหายใจสามารถกระตุ้นระบบประสาทซิมพาเทติก (sympathetic nervous system) อย่างรุนแรง อาจมีผลกระทบต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด ได้แก่ ความดันเลือดสูง หัวใจเต้นเร็ว หัวใจเต้นผิดจังหวะ รวมทั้งเพิ่มอุบัติการณ์เกิดภาวะหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันหรือภาวะหลอดเลือดสมองแตกได้ การใช้ยาชาเฉพาะที่มีผลลดการตอบสนองดังกล่าวได้ วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของยาชาเฉพาะที่ชนิดพ่นบริเวณ oropharynx และ endotracheal tube cuff ต่อการลดการตอบสนองต่อความดันเลือดและอัตราการเต้นของหัวใจเปรียบเทียบกับกลุ่มที่พ่นยาชาเฉพาะบริเวณ oropharynx อย่างเดียว

วิธีดำเนินการวิจัย : เป็นการศึกษาแบบ prospective, double blind, randomized controlled trial มีผู้เข้าร่วมการศึกษาจำนวน 64 คน เป็นกลุ่มผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมได้ดี มารับการผ่าตัดแบบไม่รื้อดวนและได้รับการระงับความรู้สึกแบบทั่วร่างกายและต้องใส่ท่อหายใจ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ได้รับการพ่นยาชาเฉพาะที่บริเวณ oropharynx (SO) ก่อนใส่ endotracheal tube จำนวน 32 คน และกลุ่มที่ได้รับการพ่นยาชาเฉพาะที่บริเวณ oropharynx ร่วมกับบริเวณ endotracheal tube cuff (SOC) จำนวน 32 คน โดยบันทึกความดันเลือด (systolic, diastolic และ mean arterial blood pressure) และอัตราการเต้นหัวใจที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 10 นาทีหลังใส่ท่อหายใจ

ผลการวิจัย: ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของลักษณะประชากรที่เข้าร่วมวิจัยทั้ง 2 กลุ่ม โดยพบว่ายาชาเฉพาะที่ชนิดพ่นมีผลลดการเพิ่มขึ้นของความดันเลือดทั้ง systolic, diastolic และ mean arterial blood pressure และอัตราการเต้นของหัวใจของทั้งสองกลุ่ม โดยกลุ่ม SOC มีผลตั้งแต่ 1 นาทีและต่อเนื่องถึง 3 นาที ภายหลังใส่ท่อหายใจ และแตกต่างจากกลุ่ม SO อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

สรุป: การพ่นยาเฉพาะที่บริเวณ oropharynx ร่วมกับบริเวณ endotracheal tube cuff มีผลลดการเพิ่มของความดันเลือดและอัตราการเต้นของหัวใจได้ดีกว่าและเร็วกว่าการพ่นยาเฉพาะที่บริเวณ oropharynx เพียงตำแหน่งเดียว

ภาควิชาเวชศาสตร์ฉุกเฉินวิทยา